

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 4. Vnde proueniat in Beatis æqualitas, aut inæqualitas visionis
beatificæ, atque adeò Beatitudinis eorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

QVÆSTIO IV.

Vnde proveniat in Beatis æqualitas, aut inæqualitas visionis beatificæ; atque adeo beatitudinis eorum.

38 **R**esolutio huius quæstionis ex dictis in præcedentibus ferme iam constat. Imprimis enim ex dictis q. 1. est certum, æqualitatem, aut inæqualitatem beatitudinis tanquam ex causâ morali, & magis remota provenire in Beatis ex æqualitate, aut inæqualitate meritum, aut certè ex æqualitate, aut inæqualitate gratiæ sanctificantis, cum qua decedunt; siue ea per opera meritoria, siue per sacramenta, siue aliter ab illis sit in statu Viæ acquisita. Quod dogma catholicum est. Deinde ex dictis q. 2. & 3. constat, æqualitatem visionis beatificæ, & consequenter beatitudinis tanquam ex causâ efficiente proximâ provenire in Beatis ex æqualitate, aut inæqualitate solius luminis gloriæ elevantis intellectus eorum ad Deum videndum; quidquid sit de æqualitate, aut inæqualitate, de identitate, aut diversitate specificâ intellectuum ipsorum. Præterea ex dictis disp. 20. q. 1. & 2. constat, Beatos ex parte obiecti primarij suæ visionis, totalisquæ suæ beatitudinis essentialis prout distinctæ ab accidentali, quod est entitas Dei, nullam inæqualitatem fortiri: quia omnes vident unam, & eandem, & totam entitatem divinam, ut sub initium etiam q. 1. huius disp. notavimus. Imo neque ab obiectis secundarijs suæ visionis ad suam beatitudinem accidentalem pertinentibus ullam eos inæqualitatem fortiri, ex dictis dicta disp. 20. q. 4. proposit. 14. constat. Quare, totam inæqualitatem beatitudinis in Beatis ad inæqualitatem perfectionis intrinsecæ visionum beatificarum eorum reduci tandem, liquidum est. Quam subinde perfectionem qui æqualem habuerint, simpliciter, & absolutè erunt in beatitudine æquales. Possè autem visiones ex præciso modo tendendi in idem penitus obiectum esse perfectione inæquales, quin vlla earum quidpiam talis obiecti tangant, aut detegat, quod non tangant, aut detegant reliquæ, indubitabile sanè est apud plerisque; etsi nonnulli contradicere videantur. Quis enim dubitet, idem omnino obiectum per unam cognitionem expressius, & clarius, aut etiam aliter perfectius, quam per aliam, posse cognosci? Vnde postremò constat, æqualitatem, aut inæqualitatem beatitudinis tanquam ex causâ formali provenire in Beatis ex ipsâ visionum beatificarum inæqualitate quoad perfectionem, quoad claritatem, seu expressionem obiecti visi realiter ab eis indistinctam.

39 Quod vertunt hic aliqui in dubium, est, an esse unam visionem beatificam magis, aut minus claram, siue expressam, atque adeo magis, aut minus perfectam, quam aliam, sit, esse eam magis, aut minus intensam, siue plures, aut pauciores partes, siue gradus intentionis habentem; vel potius sit, eam à peculiari suâ, indivisibilique naturâ talem ab aliâ differentiam, seu diversitatem habere. Hoc secundum assunt Recupit. lib. 6. de Deo q. 27. Quirous tom. 1. in comm. art. 8. q. 12. S. Th. n. 79. Derkennis disp. 7. de

Deo cap. 9. n. 72. & alij Recentiores contra sententiam communissimam Antiquiorum tenentem primum, ut videre est apud Fasol. 1. p. q. 12. art. 6. dubit. 2. plurimos referentem pro illâ, idemque censetur communiter in utraque sententiâ de cæteris actibus intellectus, aut etiam voluntatis. Inter affirmantes autem secundum nonnulli dicunt diversitatem magis, aut minus claræ, siue perfectæ in visionibus, alijsque intellectioibus non posse non esse specificam absolutè, & simpliciter.

Ego verò contra hos censeo primò, dato, quòd inæqualitas quoad claritatem, siue quoad quamvis perfectionem in actibus intellectus, aut etiam voluntatis non sit physica, penes maiorem scilicet, aut minorem multitudinem partium, intensiois eorum, sed metaphysica dumtaxat, siue æquivalens, utpote reperta inter extrema expertia partium, siue indivisibilia, iuxta dicta de quantitate metaphysicâ rerum supra disp. 10. adhuc necessarium non esse, quòd extrema ita inæqualia sint inter se absolutè, & simpliciter specie diversâ. Nam, ut in eadem disp. 10. & antea in Pharo Scient. disp. 16. statuimus, benè possunt esse inæqualia extrema, quæ non sunt dissimilia, ut in duobus circulis, aut quadratis, aut triangulis prorsus similibus, & inæqualibus cerne licet. Ea autem dumtaxat sunt simpliciter, & absolutè specie diversa, quæ inter se dissimilia sunt, ut ex dictis in eadem Pharo disp. 17. liquidum est. Non ergo est necesse, quòd actus intellectus, aut etiam voluntatis inter se perfectione inæquales sint inter se specie diversi absolutè, & simpliciter; dato etiam, quòd eorum inæqualitas non physica, sed metaphysica solùm sit, siue æquivalens.

Deinde censeo cum communi, inæqualitatem visionum Dei quoad claritatem, & expressionem (& idem est de alijs actibus intellectus similibus inter se ex modo tendendi) physicam esse, consistentem scilicet in eo, quòd aliæ ex pluribus, aliæ ex paucioribus partibus intensiois compositæ sint; quemadmodum inæqualitas luminum, calorum, colorum, aliorumque huiusmodi qualitatum physica est eodem modo: (suppono enim ex Philosophiâ contra quosdam Thomistas intensioem accidentium per additionem gradus ad gradum, siue partis ad partem fieri). Etenim, quemadmodum lux eò clarior est, quò intensior, & calor, & color, & cætera huiusmodi qualitates eò sunt intra suam speciem perfectiores, quò sunt intensiores, siue ex pluribus intensiois partibus coalescentes. Ita pariter visiones beatificæ, & aliæ cognitiones eò clariore, quò intensiores, ex pluribus ve partibus intensiois coalescentes censendæ sunt. Non enim est, cur de his accidentibus titulo actuum vitalium, aut etiam expressionum, siue representationum formalium suorum obiectorum aliter, quod ad rem attinet, philosophemur. Maximè, cum visiones, & aliæ sensationes corporeæ, quæ tales etiam sunt, eò perfectiores auadant, ut experientiâ noscimus, quò ab intensioribus speciebus, cæteris partibus, procreantur; eoque proinde perfectiores asserendæ sint proculdubio, quò sunt etiam in se intensiores, prout ex doctrinâ sensuum traditâ etiam in Pharo Scient. disp. 1. q. 2. facile potest quisque colligere. Et quidem lumen gloriæ, quemadmodum habitum gratiæ, & cæteros habitus infusos ex partibus intensiois constare, eoque proinde esse Beatorum lumina perfectiora, siue maiora, quò

quò sunt intensiora, seu plures partes intensio-
nis habentia, communis, & certa sententia Theo-
logorum est. Cur ergo visio beatifica, pro qua
causanda datur lumen, ex partibus itidem inten-
sionis non erit pariter composita?

42 Dices cum Derkennis. Quia visio est re-
presentatio obiecti, quæ non à pluralitate par-
tium, sed à peculiari modo representandi illud
evadit melior, ut in imagine materiali cernere
est: non enim melius representatur Cæsar per
suam picturam ex eò, quòd huic plures partes
intensiois addantur, aut plures pictura eiusdem
Cæsaris in eodem loco penetrantur. Non tamen
bene. Quia representatio imaginis materialis
obiectiva est, consistensque in eius similitudine
physicà cum suo prototypo, quæ non semper
maior fit, siue exactior per additionem intensio-
nis. At verò representatio visionis, & cuiusvis
actus cognitionis est formalis, & instar cuiusdam
potius lucis aperientis, siue manifestantis obiectum
potentiæ cognoscitivæ concipienda est, quæ, uti
in luce evenit materiali, eò claritius manifestabit,
quò fuerit intensior.

43 Dices rursus cum Quirós. Dux cognitio-
nes eiusdem obiecti non claritius, meliusque noti-
ficant illud, quam vna sola. Ergo neque dux,
vel plures partes intensiois eiusdem. Nego antece-
dens. Quia habens aliunde notitiã de aliquo obie-
cto melius illud cognoscit si tali notitiæ accedat si-
des de eodem, aut vice versã. ut constat experien-
tiã. Aqua potius confirmatur sententia nostra.

44 Dices denique. Maior claritas scientiæ
diuinæ non consistit in maiore intensione par-
tium. Ergo neque maior claritas cognitionis
creatur. Nego consequentiam. Quia neque
maior sanctitas Dei consistit in maiore intensione
partium, vel maior sanctitas creaturæ. In Deo
quippe omnis perfectio est indivisibilis; cum ta-
men multe in creaturis sint diuisibiles, ut est cer-
tissimum. Fortasse est etiam possibilis cognitio
creata clara indivisibilis quoad intensionem ad in-
star diuinæ. Sed, cum diuisibilis etiam possibi-
lis sit iuxta dicta, tales censendæ sunt, quæ dan-
tur defacto à paritate saltem aliorum accidentium
similium, de quibus constat, talia esse,

QVÆSTIO V.

*Verum visio beatifica perpetua sit. Et qua
ratione.*

45 **S**uppono primo tanquam certum secundum fi-
dem, beatitudinem Iustorum in Patria per-
petuam, siue æternam fore. Id enim passim
Scripturæ sacræ contestantur, ut Psal. 36. *Et heri-
ditas eorum in æternum erit.* Sap. 5. *Iusti autem in
perpetuum vivunt: & apud Dominum est merces eo-
rum.* Math. 25. *Ibunt in supplicium æternum.*
Iusti autem in vitam æternam. 2. Corint. 4. *Æter-
num gloriæ pondus operatur in nobis.* Ad Gal. 6. *De
Spiritu metet vitam æternam.* 1. Petr. 5. *Qui vocavit
nos in æternam suam gloriam, &c.* 1. Ioan. 2. *Et hæc
est promissio, quam ipse pollicitus est nobis vitam
æternam.* Et aliàs sæpissimè. Et tradunt omnes
Patres etiam passim. Omnesque Theologi cum
Magist. in 4. dist. 19. & S. Th. 1. 2. q. 5. art. 4.

46 Suppono secundo, dissidium inter Theolo-
gos esse, an perpetuitas de essentiã beatitudinis
sit. Negant Montef. 1. 2. disp. 7. q. 2. Gran. tract.

3. disp. 3. sect. 1. & alij. Affirmant Soar. 1. 2. disp.
14. sect. 3. Vazq. disp. 21. cap. 2. Gasp. Hurt.
disp. 2. diff. 14. Oued. tract. 1. contr. 3. Curiel.
Salas, & alij interpretes S. Th. q. 5. art. 4. citato.
Sed controuersia hæc, ut quibusdam placet, fere
est de modo loquendi. An scilicet ea operatio,
in qua consistere dicitur beatitudo, nomen beati-
tudinis recipitur, non solum, quando in æternum
est duratura, sed etiam, quando aliquando
finiendã est. Affirmat prima sententia. Secunda
verò longè communior negat. Et merito. Pri-
mò; quia, ut ait Arist. lib. 1. Ethic. cap. 2. *Per
nec vna facit irundo, nec vnus dies: & beatum homi-
nem eodem modo nec vnus dies, nec breue vllum
efficit tempus.* Omne autem tempus est breue com-
paratione æternitatis. Secundo; quia beatitudo
communi omnium conceptione id bonum est,
quod, quantum est ex se, & appetitum satiare,
& omnem anxietatem habentis illud depellere,
siue impedire valet. Tale autem non est bonum,
quantumuis magnum, aliquando finiendum;
vtpote quod neque appetitus semper fruendi se
est satiativum, neque impeditivum anxij timoris
se aliquando amittendi. Tertio; quia beati-
tudo formalis in possessione, aut etiam fruitione,
stat summi boni: non censetur autem summum
bonum comparatione possidentis, quod tantum
ad tempus possidetur; quandoquidem maius
esset bonum illius, possidere in æternum. Sed
dicunt Aduersarij. Visio Dei beatificans hodie
eadem esset, eodemque modo afficeret habentem
illam, eodemque modo possideretur ab illo ho-
die, etsi esset aliquando finiendã. Ergo etiam
casu, quòd esset finiendã, beatificaret illum
hodie. Consequentia videtur bona. Quia vi-
dens Deum per id solum bonum, quod hodie ha-
bet, efficitur hodie beatus, non item per id, quod
non habet. Sed id totum quod hodie habet, habe-
ret hodie eodem modo, etsi esset cessatura eius
visio. Ergo. Didinguo primum antecedens.
Visio Dei beatificans hodie eadem esset, &c. phy-
sicè; concedo. Veluti moraliter; nego. Et ne-
go primam consequentiam. Distinctaque pariter
probatione eius; nego etiam secundam. Itaque
visio Dei, etsi physicè sit eadem, eodemque mo-
do se habens hodie, siue sit semper duratura,
siue sit finiendã aliquando; veluti moraliter ta-
men est diuersa, diuersoque modo se habens pro
diuersitate horum casuum: quia visio duratura
semper ab eã extrinsecã denominatione æternæ
sux durationis evadit quasi moraliter hodie bo-
num longè præstantius, & longè magis estimã-
bile, atque adeò aliter amabile, quàm, si ali-
quando finiendã esset. Quo fit, ut quando in
æternum est duratura, sit beatitudo; qualis non
esset, si esset aliquando finiendã.

Suppono tercio tanquam certum, Beatos 47
de facto clarè cognoscere suæ beatitudinis, atque
adeò suæ visionis beatificæ perpetuitatem. Ita-
enim docet August. tom. 3. in Enchiridio cap. 29.
dicens, *Placuit Vniuersitatis Creatori, ut multum-
do Angelorum, quæ cum Deo præexistat, de sua
certissimè cognita semper felicitate futura gauderet.*
Et tom. 5. lib. 11. de Ciuit. cap. 32. *Angelos, in-
quit, sanctos in sublimibus Cali sedibus de sua su-
perna, & verã felicitate securos, & certos esse, ne-
mo ambigat.* Et Cyprian. lib. de moralitate sine
ait, *Magnus illic nos charorum numerus expectat,
parentum, fratrum frequens nos, & copiosa turba
desiderat iam de sua immortalitate secuta, & ad huc
de nostra salute sollicita.* Constatque ex certã
Theo.